

Mere sprečavanja stresa kod krava i teladi

Razni stresogeni faktori utiču negativno na zdravlje životinja i dovode do pojave oboljenja.

Ne objašnjavajući ovde dublji značaj i procese, koji rezultiraju bolešću, navešćemo mere koje se u proizvodnji moraju ispoštovati, odnosno sprečavati faktore koji dovode do stresa pa prema tome i oboljenja.

a) *Telad*

Tele mora biti odmah po porođaju osušeno i zadojeno kolostrumom majke najdalje u toku 2 sata od partusa, a optimalno u prvom satu po roženju.

Temperatura mleka ne sme biti manja od $+38^{\circ}$ do 40°C .

Tele ne sme biti izloženo promaji.

Temperatura kao i relativna vlaga telečarnika mora biti u granicama optimalnih vrednosti propisanih za tu kategoriju.

Zbog kasnijeg boljeg napretka, preporučljivo je telad napajati sa veštačkim mlekom, kada prestane napajanje kolostrumom.

inberg.rs

b) *Krave*

Ishrana krava mora biti uravnotežena naročito **da prelaz sa jedne vrste hrane na drugu bude postepen.**

Transport visokobremenitih junica ako se obavlja mora se strogo odvijati po pravilima transporta na kojim odgovorna lica moraju da insistiraju, a u cilju sprečavanja tzv. transportne groznice i sličnih oboljenja kao i pobačaja.

Fizičko čišćenje vimena krave u izmuzištu uz upotrebu hladne ili često ledene vode predstavlja drastičan atak na mlečnu žlezdu na koji se životinja privikava, slabi njenu otpornost i dovodi do upale vimena.

Izlaganje krava ekstremnim vremenskim uslovima (jak vetar, visoka temperatura, promaja, led, prokišnjavanje) mora takođe biti izbegnuto, jer slabi otpornost i rezultira bolešću.

Loši manipulativni postupci sa životinjama (udaranje, sabijanje, izlaganje nepotrebnom strahu) dovodi do pojačane funkcije nadbubrežne žlezde, što smanjuje otpornost goveda na infekcije.